

Puutarhailoilla huomioitavat EU-tukiasiat ohjelmakaudella 2015 - 2020

Suonenjoki 11.4.2017.

Heikki Inkeroinen, Puutarha- ja perunantuotannon asiantuntija ProAgria Pohjois-Savo

Ajankohtaista

- Tukihaku päättyy 15.6.2017 klo 23.59.
- Lohkomuutokset kannattaa tehdä ennen 30.4.
- Kasvulohkot piirretään kuten aiemminkin
- Ei uusia 5 v. sitoumuksia
 - olemassa olevan sitoumuksen voi siirtää tai jakaa (lomake 160)
- Ei uutta alaa sitoumuksiin: ei viime vuonna olleita 0,1 ha:n lisäyksiä, eikä uusjakoalaa

- Ei uutta alaa sitoumuksiin: ei viime vuonna olleita 0,1 ha:n lisäyksiä, eikä uusjakoalaa
- Viime vuonna sitoumuksella ollut ala on sitoumusalaa, jos se on sitoutuneella v. 2017
 - edellytys maksun saamiselle
 - Muutoin ala putoaa pois sitoumukselta
 - ei saa maksua tänä vuonna tai seuraavina vuosina
- Hae maksua voimassa olevalle sitoumukselle, niin sitoumus pysyy voimassa

- Sitoumuksen ala voi muuttua
 - V. 2016 sitoumuslohkot voi lisätä sitoumukseen
 - Ala voi vähentyä, jos ala poistuu hallinnasta
 - Ei väliä, vaikka ala menee sitoutumattomalle
- Jos vähenee alle minimialan hallinnanmuutoksella (5 ha/1 ha) sitoumus raukeaa, ei takaisinperintää
 - Takaisinperintä vähentyneen alan osalta, jos maatalouskäytöstä poistunut (vähentynyt) ala jää omaan hallintaan

- Sitoumuksen lohkokohtaiset toimenpiteet (lomake 479)
- Toimenpiteiden vaihtaminen
 - Puutarhakasvien viljelyn lopettaminen tai aloittaminen vähintään 1 ha:n alalla
 - Sitoumuksen siirto tai jako
 - Luomun aloitus tai lopetus
 - Neuvo 2020
 - Kasvipeitteisyys: jos ilmoitat v. 2017 kasvipeitteisyyteen kelpaamattomia kasveja yli 20 % (=niitä, jotka vielä kelpasi v. 2015)

- Toimenpiteiden lisääminen
 - Jos puutarhakasvien ala lisääntyy, voi ottaa puutarhakasvien toimenpiteen
 - Jos vanha erityistukisopimus päättyy, voit jatkaa sitoumuksella toteuttamista (suojavaöhyke, lumosopimus suojavaöhyke, turvepelto mv. ympäristönurmi), sitoumuksen ehdot tulee täyttyä
 - Jos saat hallintaasi lohkoja, joilla toteutetaan koko sitoumusajan kestäviä tp:tä

- Toimenpiteistä luopuminen
 - On luovuttava tp:stä “puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu”, jos siirryt luomuun
- Voit luopua tp:stä , jos luovut koko lohkoista, joilla toteutetaan koko sitoumusajan kestäviä tp:tä
 - Jos näitä lohkoja jää omaan hallintaan niin et voi luopua.
- Voit luopua puutarhatp:stä, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle 1 ha:n
- Voit luopua kasvipeitteisyydestä, jos ilmoitat v. 2017 kasvipeitteisyyteen kelpaamattomia kasveja yli 80 tai 60 % (= niitä, jotka vielä kelpasi v. 2015)

Lohkojen ilmoittaminen

- pienet (alle 5 aarin) vierekkäiset puutarhakasvien kasvulohkot on mahdollista ilmoittaa yhtenä Muut marjat/hedelmät/vihannekset lohkona, jos niiden tukiominaisuudet ovat samat. Ei lueta kasviksi viljelyn monipuolistamisessa. Kasvulohkoja ei voi yhdistää, mikäli osalle kasveista toteutetaan ymp.korvauksen lohkokohtaista toimenpidettä
- yksittäiset, samalla peruslohkolla olevat alle 5 aarin tilapäisesti viljelemättömät alat voi yhdistää yhdeksi kasvulohkoksi

- Yhteiskäytössä olevia peruslohkoja ei voi piirtää sähköisesti, tuen voi hakea sähköisesti sille alalle, jota itse viljelee, lohko merkitään yhteiskäyttöiseksi ja ilmoitetaan muut haltijat lisätiedoissa, toimitettava aina kirjallinen karttapiirros, mikä allekirjoitetaan ja päivätään

Viljelytekniset päisteet

- Alle 3 metriä leveät alueet lasketaan viljelykasvin pinta-alaan
- Yli 3 metriä leveistä alueista on tehtävä omat kasvulohkonsa
- Nurmipeitteisen päisteen voi ilmoittaa viherkesantona tai 1- tai monivuotisena kuivaheinä- tai tuorerehunurmena
- 1- ja monivuotisilla puutarhakasveilla viljelyalaan voi sisällyttää viljelytapaan kuuluvat tarkoituksenmukaiset hoitokäytävät, kirjoita lohkon lisätietoihin tästä maininta

Ympäristökorvaus 2017

- Ei uusia 5 v. sitoumuksia
 - olemassa olevan sitoumuksen voi siirtää tai jakaa (lomake 160)
- Ei uutta alaa sitoumuksiin: ei viime vuonna olleita 0,1 ha:n lisäyksiä, eikä uusjakoalaa
- Viime vuonna sitoumuksella ollut ala on sitoumusalaa, jos se on sitoutuneella v. 2017
 - edellytys maksun saamiselle
 - Muutoin ala putoaa pois sitoumukselta
 - ei saa maksua tänä vuonna tai seuraavina vuosina
- Hae maksua voimassa olevalle sitoumukselle, niin sitoumus pysyy voimassa

Ympäristökorvaukseen sitoutumaton

- Ympäristökorvaukseen sitoutumaton ei voi ilmoittaa seuraavia kasveja:
 - Luonnonhoitopeltonurmi
 - Suojavyöhykenurmi/suojavyöhyke
 - Suojakaista
 - Monivuotinen ympäristönurmi
 - Monimuotoisuuspelto riita, maisema, niittykasvit
 - saneerauskasvit

Ympäristökorvaus

- 5-vuotinen sitoumus
- Ei yläikärajaa
- Vähimmäispinta-ala 5 ha ja puutarhakasveilla 1 ha tukikelpoista alaa, pienin tukikelpoinen lohko 0,05 ha
- Alan on oltava tukikelpoista ja tukioikeuksia on oltava vastaava määrä
- Esimerkki 1: jos tilalla viljelyssä 10 ha muita kuin puutarhakasveja ja lisäksi esim. mansikkaa 0,5 ha, tälle mansikka-alalle voi saada puutarhakasvien tuen sekä sille alalle voi valita puutarhatilojen lisätoimenpiteitä
- Esimerkki 2: jos tilalla on viljelyssä 3 ha muuta kuin puutarhakasveja ja lisäksi mansikkaa 0,5 ha, tila jää ympäristökorvauksen ulkopuolelle

- Typpilannoituksen perusteena multavuus, monivuotisilla puutarhakasveilla ei enää typpilannoitusrajoja (→nitraattiasetus), fosfori määräytyy viljavuusluokan perusteella
- Yhteisiä toimenpiteitä toteutetaan kaikilla tilan lohkoilla, ensimmäisenä sitoumusvuonna on valittu toimenpiteet
- Korvaus toimenpiteestä maksetaan vain näille lohkoille
- Puutarhatilojen lohkokohtaiset toimenpiteet:
 - orgaanisten katteiden käyttö
 - puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- Aloja ja torjuntamenetelmiä voi vaihtaa vuosittain, toteutettava vähintään yhdellä vähintään 0,05 ha: lohkolla, samalla lohkolla ei voi olla molempia
- Lisäksi on voinut valita peltoviljelyn toimenpiteitä
- Rajoitteena tukikatot, yksivuotisilla puutarhakasveilla 600 eur/ha, monivuotisilla marjoilla ja hedelmillä 900 eur/ha (luomukorvausta ei lasketa enää näihin kuuluvaksi)

Ravinteiden tasapainoinen käyttö

- **situmus edellyttää tämän toimenpiteen toteuttamista koko peltoalalla aina ja on edellytys muiden toimenpiteiden valinnalle**
- Peltoviljelykasvit 54 €/ha, puutarhakasvit 200 €/ha
 - vuosittainen viljelysuunnitelma ennen kasvukauden alkua
 - 5- vuotinen viljelykiertosuunnitelma 1. sitomusvuoden kasvukauden aikana hallinnassa olevia kasvulohkoja koskien 2.5.2016 mennessä, palautetaan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, myös sähköpostilla käy
 - viljavuustutkimus **5 vuoden välein**
 - lohkokohtaiset muistiinpanot
 - suojakaistat (3 metriä) jos peruslohko rajoittuu vesistöön
 - muille kuin vesistöihin rajoituville reunoille voi perustaa max. 3 m leveän monimuotoisuuskaistan, joka sisältyy lohkon pinta-alaan
 - yhden päivän koulutusvelvoite tai **nettientti** (Vipu-palvelussa) **30.4.2017** mennessä
 - **peltomaan laatutesti itsearviointina** (lomake 480) suomi.fi/lomakkeet -sivustolta
=> tehtävä kaikilta yli 0,5ha suuruisilta peruslohkoilta 2018 sitomusvuoden kasvukaudella hallinnassa olevilta lohkoilta **30.4.2018** mennessä, säilytä lomakkeet itselläsi ja/tai palauta maaseutuelinkeinoviranomaiselle

Koulutusvaatimus

- Jos viljelijä suorittaa tentin 30.4.2017 jälkeen, vuoden 2016 ravinteiden tasapainoisen käytön korvauksesta vähennetään 5 %.
- Vähennys% tuplaantuu joka vuosi (5 %, 10 %, 20 %, 40 %)
- Hallinnan siirto ennen 30.4.2017, riittää, että jatkaja suorittaa koulutusvaatimuksen 30.4.2018 mennessä.
- Hallinnan siirto 30.4.2017 jälkeen, tulee luopujan suorittaa koulutusvaatimus viimeistään 30.4.2017 ja lisäksi jatkajan tulee tehdä tentti 30.4.2018 mennessä.

Peltomaan laatutesti

- Tehtävä 30.4.2018 mennessä
- Syksyllä tietojen palauttaminen mahdollistuu syysilmoitusten yhteydessä Vipu-palvelussa
- Suositeltavaa käyttää Mavin lomaketta, johon voi yhdelle lomakkeelle koota lohkojen tietoja, myös ProAgrian vastaava käy
- Ilmoitetaan sen tukivuoden lohkot, jotka on ilmoitettu tukihakemuksella palautusvuonna.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

- Valittavissa yksi- ja monivuotisille puutarhakasveille
- Lohkot voi vaihdella vuosittain, vähintään 0,05 ha/vuosi
- Korvattavia katemateriaaleja erilaiset orgaaniset katteet joko rivissä, rivivälissä tai koko alalla
- Esimerkkejä katevaihtoehdoista: olki, paperi, hake, biohajoava kalvo, ruohosilppu, leikattava ruoho riviväleissä, tai muu maaperälle haitaton orgaaninen materiaali
- Katteen peitettävä 90 % katettavasta alasta (esim. riviväleistä) viim. 30.6. mennessä, salaattit, kiinankaali, kukkakaali tai parsakaali viim. 31.7.
- Hajoamaton muovikalvo tai –kangas eivät ole korvattavia
- Korvausta voi kuitenkin saada esim. yhdistelmälle jossa on hajoamaton muovikate rivin kohdalla ja rivivälissä perustettu leikattava ruohokate
- Tuki yksivuotisilla kasveilla 300 eur/ha ja monivuotisilla 500 eur/ha

- Kimjalaisten käyttö torjunta-aineen levittäjinä ei oikeuta korvaukseen
- Käyttö pölyttäjinä ja omalla kustannuksella myös tautitorjunnassa kuten ennen (esim. tunnelit)
- Makroeliövalmisteiden, mehiläislajien ja –tuotteiden sekä mikrobiologisten kasvinsuojelulaitteiden on oltava Suomessa kyseiseen käyttöön hyväksytyjä
- Menetelmän on sovelluttava kyseiselle kasville tai kasvintuhoojalle
- Tehoa on seurattava, seurannan apuvälineet ja menetelmät sitoumusehdoissa
- Merkinnät lohkokohtaisiin muistiinpanoihin, valmistauduttava tarvittaessa osoittamaan ostokuitit hankinnoista

Muut lohkokohtaiset toimenpiteet

- Lietelannan sijoittaminen peltoon
- Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen
- Valumavesien hallinta
- säätösalaajitus
- säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys
- Ympäristönhoitonurmet
- suojavyöhykkeet
- monivuotiset ympäristönurmet
- luonnonhoitopeltonurmet
- Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys
- Peltoluonnon monimuotoisuus
- viherlannoitusnurmet
- kerääjäkasvit
- monimuotoisuuspellot
- Saneerauskasvit
- Pinta-alat ilmoitetaan vasta syksyllä; liotelannan sijoittaminen, ravinteiden ja orgaanisen aineksen kierrättäminen ja talviaikainen kasvipeitteisyys

Saneerauskasvit

- Voi olla samalla kasvulohkolla enintään **kaksi** vuotta peräkkäin(aikaisempi tieto kolme vuotta)
- Jos viljelykierrossa perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja vähintään 1 ha (vaatimus täyttyy, jos olet viljellyt em. kasveja jonain vuonna vuosien 2013-2016 aikana vähintään 1 ha:n alalla)
 - Öljyretikka, valkosinappi ja samettikukka tai näiden seokset
 - Kylvettävä keväällä ja saa muokata kahden kuukauden kuluttua
 - Ei saa päättää kemiallisesti
 - Tukitaso 300 €/ha, maksetaan enintään 25%:lle ympäristösitoumuksen korvauskelpoisesta peltoalasta

Kerääjäkasvit

- Voi käyttää yksivuotisena viljeltävällä peltoviljelykasvilla tai varhaisvihanneksilla ja varhaisperunalla
- kylvö tulee tehdä kasvin kylvön yhteydessä tai viimeistään oras- tai taimivaiheessa rikkakasviäestyksen tai vastaavan toimen yhteydessä kuitenkin viimeistään 15.8.
- kerääjäkasvin avulla ei saa perustaa seuraavan vuoden viljelykasvustoa
- kerääjäkasvi ei voi olla ristikukkainen öljykasvi
- öljyretikka, muokkausretiisi ja hunajakukka ovat mahdollisia kerääjäkasveja vain yksivuotisella puutarhakasvilla
- Kasvuston saa päättää aikaisintaan 15.9 kemiallisesti, muokkaus aikaisintaan 1.10
- Tukitaso 100 €/ha, maksetaan enintään 25%:lle ympäristösitoumuksen korvauskelpoisesta peltoalasta

Talviaikainen kasvipeitteisyys

- Talviaikaiseen kasvipeitteisyysprosenttiin **ei lasketa enää mukaan:**
 - suojavyöhykkeitä, monivuotisia ympäristönurmia, luonnonhoitopeltonurmia, viherlannoitusnurmia, monimuotoisuuspeltoja, aiempien ohjelmakausien erityistukisopimusaloja: 20 v. suojavyöhykkeet, turvepeltojen pitkäaikaiset nurmet, ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen ja saneerauskasvi- ja orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla aloja
- Edelleen lasketaan mukaan, mutta ei makseta tukea:
 - kesannot

Lohkokohtaisten toimenpiteiden vaihtaminen

- Lopetat puutarhakasvien viljelyn tai aloitat niiden viljelyn vähintään 1 ha:n alalla
- Luomun aloitus tai lopetus
- NEUVO2020 kautta, jos maksettava korvaus/ha ei nouse
- Hallinnansiirto tapauksissa, joissa sitoumus siirretään
- Kasvipeitteisyyden voi vaihtaa, jos kasvipeitteisyyttä täytetään kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää v. 2016
 - Alla mainittuja kasveja pitää olla ilmoitettu vähintään 20 %
 - Kasvit: suojavyöh, moniv. ympäristönurmi, lhp-nurmi, viherlannoitusnurmi, saneerauskasvi, monimuotoisuuspelto, katettu puutarhakasviala, 20 v. suojavyöhykkeet, turvepeltojen pitkäaikaiset nurmet, ravinnekuormituksen tehostettu vähentäminen
- Lomake 479, toimitus kuntaan viimeistään 15.6

Lohkokohtaisesta toimenpiteestä luopuminen

- Jos toimenpiteen sitoumuksen ala, johon toimenpide liittyy siirtyy kesken sopimuskauden toiselle viljelijälle.
- Luomuun siirryttäessä voi luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu
- Puutarhatoimenpiteestä voi luopua, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle 1 ha:n
- Kasvipeitteisyydestä voi luopua, jos kasvipeitteisyyttä täytetään kasvilla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää v. 2016
 - Em. kasveja pitää olla ilmoitettu vähintään 60 %
- Lomake 479, toimitus kuntaan viimeistään 15.6

Maatalousmaa

- Maatalousmaa = tilan peltoala, pysyvien kasvien ala ja pysyvän nurmen ala

- Pysyvät kasvit ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan yli 5 vuotta ja joista saadaan toistuvia satoja
- Tilan peltoala voi vaihdella vuosittain viljelykasvien, pellon vuokrauksen ym. vuoksi
- Peltoalaan lasketaan mukaan myös tilapäisesti viljelemätön ala sekä 20v. Ympäristötukisopimus, pelto vaikka niille ei makseta tukea

Viherryttämistuki

- Kolme pakollista toimenpidettä:
 - 1) viljelyn monipuolistaminen
 - 2) pysyvän nurmen säilyttäminen
 - 3) ekologinen ala (ei koske C-tukialuetta)

Tilan maatalousmaa/peltoala

- Viherryttämisen toimenpiteissä *viljelyn monipuolistaminen* tarkastellaan tilan **peltoalaa**
- Peltoala (alle 5.v kasvit ja kesannot) saadaan, kun tilan koko viljelysalasta (=maatalousmaa) vähennetään pysyvän nurmen ja pysyvien kasvien alat
- Pysyviä kasveja ovat mm. herukat, vadelmat, raparperi, hedelmäpuut, parsa (5 vuotta tai yli), myös tunneleissa viljeltävä 1-vuotinen vadelma
- Mansikka ei jatkossa ole pysyvä kasvi (ei muutu pysyväksi, vaikka kierto olisi 5 vuotta tai yli)
- ESIMERKKI: Tilalla on mansikkaa 7 ha, ohraa 2 ha, herukkaa 3 ha ja vadelmaa 1 ha, avokesantoa 1 ha, 4 ha kuivaheinä-, säilörehu ja tuorerehunurmi (päiste)

Kuinka paljon on peltoalaa? 14 ha → viljelyn monipuolistamisessa kahden kasvin vaatimus

Entä maatalousmaata? 18 ha

Huom! Pysyvät kasvit ovat eri maankäyttölajia kuin nurmipäisteet viherryttämistuessa

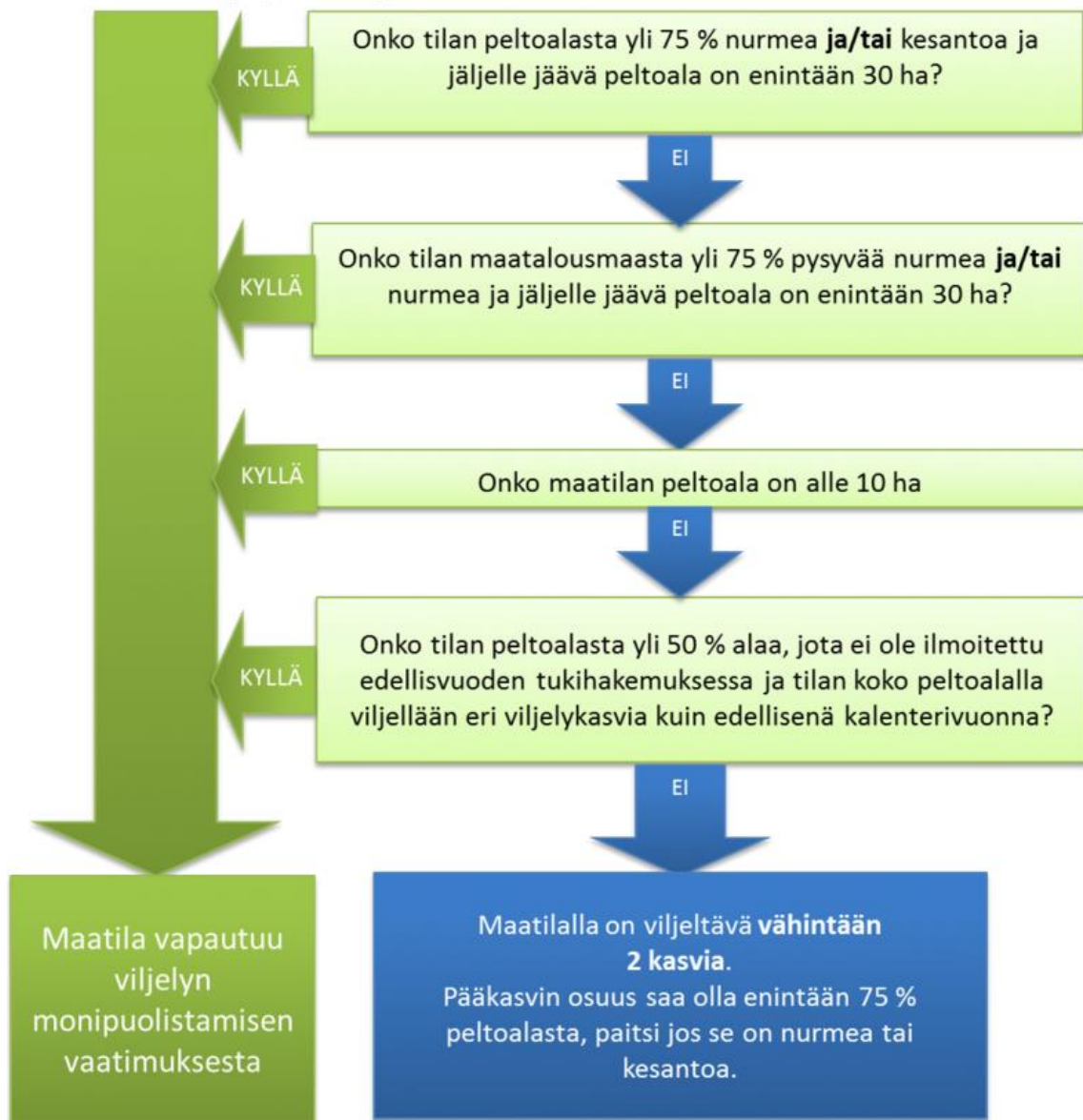
Agria

Viljelyn monipuolistaminen

- Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8.
- Tänä aikana tilalla (C alue) on oltava vaatimuksen mukaiset kaksi kasvia tai nurmea/kesantoa on yli 75 %, vaatimuksen tulee täytyä joka vuosi
- Jos sato on korjattu, kasvi voidaan todeta kasvijäänteistä, jos on kylvetty uusi kasvi, se lasketaan kasviksi
- Huomioidaan todellinen tilanne valvontahetkellä
- **Yli 10 ha peltoalaa:** 2 kasvia, pääkasvi enintään 75 % peltoalasta
- **Luomutilat:** vapautuu vaatimuksesta
- **Alle 10 ha peltoalaa:** vapautuu vaatimuksesta
- **Nurmea/kesantoa on yli 75 %:** vapautuu vaatimuksesta
→ näille kuitenkin maksetaan viherryttämistuki

Kuva2. Viljelyn monipuolistaminen C-alueella

Kasvien ilmoittamisesta

- Erikoiskasvien ryhmät, jotka lasketaan eri kasviksi:
 - *Kasvikoodi: Muut viljat, Muut valkuaiskasvit, Muut rehukasvit, Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), Koristekasvit, alle 5 v. ja Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista*
- Seuraavia ei lasketa kasviksi:
 - *Kasvikoodi: Muut vihannekset, **Kasvima**, Kasvihuoneala, Erityistukisopimusala pellolla, Ympäristösopimusala pellolla ja Maisemapiirre*
- Molempia ryhmiä käytetään **pääsääntöisesti** vain silloin, jos kasvia ei luettelosta löydy
- Kasvit tarkennetaan hakemuksen lisätietoihin

Kausihuoneiden ja kasvutunnelin tuet

- Komissio on antanut linjausohjeen, jonka mukaan EU:n suoria tukia (perustuki, nuoren viljelijän tuki ja viherryttämistuki) saa maksaa vain sellaiselle viljelylle, jossa viljelykasvin juurilla on mahdollisuus päästä maahan
- Suomen tulkinta: ehto maakontaktista täyttyy, jos kasvit (esim. mansikka, vadelma tai astiataimet) ovat viljelymaan päällä olevan mansikkakankaan päällä ja astioiden pohjassa on reikiä
- Ehto ei täyty, jos kasveja viljellään muovikalvon päällä, muovisäkeissä, pöydillä tai muuten irti viljelymaasta
- Rajoitus koskee vain edellä mainittuja EU:n suoria tukia –sen sijaan ympäristökorvausta, luonnonhaittakorvausta ja kansallisia tukia voidaan edelleen maksaa

- Kun tukia haetaan lohkolle, jossa kasvatetaan kasveja irti maasta, kyseinen lohko ilmoitetaan tukihaussa normaalisti kyseisen kasvin koodilla
- Lisätietoja –kohdassa ilmoitetaan, että kasveja viljellään juuret irti maasta
- Tunnelien alla oleva maa ei menetä tuki/korvauskelpoisuuttaan minkään tuen osalta, vaikka tunneli tai kausihuone olisi samalla paikalla useamman vuoden
- Huom! Käyttämättömät tukioikeudet siirtyvät varantoon, jos ne eivät ole olleet aktivoituna kahteen vuoteen

ProAgria Keskusten ja ProAgria Keskusten Liiton johtamisjärjestelmälle on myönnetty ryhmäsertifikaatti